

Revue de Presse
1989

MARIANNE SÄGEBRECHT

Bagdad Cafe var filmen som erobret verden i 1980, og som motnet en Amanda-pris i Haugesund for beste filmrapport til Norge. Mys av æren for filmens sukkes tilskriver Marianne Sägebrechts fascinerende utstilling. Marianne Sägebrechts karriere i filmen har kommet gjennom den vest-tyske segismoren Perry Adlon, som valgte henne som skuespillerinne i *Sugar Baby*. Hennes tilstedeværelse dramatiserte løb Elmen, hennes ansikt, hennes kropp, hennes språk. *Bagdad Cafe* festet bildet av den borgerlige bayeriske husmøren Janna til filmstrømmelen, og det bildet nå ser Marianne Sägebrecht leve med i lang tid. For i den tredje, og foreløpig siste, filmen som hun gjør sammen med Perry Adlon, *Rosalie på shopping*, er iktheten med Janna påtattelig. Og Danny DeVito overtalte henne til å spille bishjelp for Michael Douglas og Kathleen Turner i den sorte komedien *The War of the Roses*. Paul Mazursky brakte henne i sin siste film. Hun er Parador, og hun får tilbud fra både franske, engelske og sjøkkiske produsenter for filmroller. Hun sa klart ifra at det aldri ville bli skuespil for et amerikansk TV-selskap å bruke henne som gjensongspåfører i TV-serien «*Bagdad Cafe*». Hun toket nei til Jose Pinheiro i Frankrike, som ville at hun skulle framstille en smert og frestret operasjonar som utnyttor unge gutter for å tilfredstille sine seksuelle fantasier.

«Denne kvinnen hadde være på at aryl. Han er gal, ikke slik som Rosalie som ganske riktig har noen feil ved sin måte å handle på, men han handler i hvert fall ut i fra hjertet, ut i fra noe jeg kan tro på. Når jeg velger mine roller, så skal det være mine personlige oppgjør og ønske. Når jeg har tenk avgjørelsen er jeg helt og fullt i hendene på filmskaperen», sier Marianne Sägebrecht.

Når han er ferdig med innspillingen av Jiri Weiss' film *Macher & J*, vil hun ta en langere pause fra filmen, for å vende tilbake til sitt elskede teater. Helt siden barndommen har hun vært oppdykt av teateret, og hun har produsert en rekke frie teaterstykker i Tyskland. Med oppmerksomhet fikk hun i 1977 å ha skapt teatergruppen Opera Curiosa, en samling av aljente artister fra hele Europa som spilte en blanding av cabaret og water-roy. Hun har en helt personlig ide om sitt eget teaterprosjekt, «*The Rainbow Family*, som holder til i en luge i München og framfører show og performances.

«Hvert individ i denne teatergruppen representerer en farge, og hver farge skaper sammen en sirkel, fullfører han.

Film & Kino trøff Marianne Sägebrecht i Haugesund, for en lang og til tider bek uførmell post.

K.L.

(Foto: Roger del Rio.)

Til enden av regnbuen

Intervju
Kalle Løchen

Hva slags kvinne, eller menneske, er du? Det virker som om du ønsker å gjøre egodes mennesketyper?

Jeg vil ikke definere det som godt eller ondt, for det gode henger så nært i sammenheng med det onde. Det viktige er at det finnes en mening bak karakteren. Jeg vil ikke ut noen bare skal si til meg at jeg skal spille en rolle, for jeg forsøker jo å skape et menneskelig vesen.

Hvordan identifiserer du deg med dine karakterer i *Sugar Baby*, *Bagdad Cafe* og *Rosalie på shopping*? Er de deler av deg selv, finner du likheter i ditt eget liv?

På en måte er alle skikkelsene en del av meg selv, men de er samtidig skapt av meg selv. Min regissør, Perry Adlon, har jo skapt personlighetene og gitt dem til meg. Da legger jeg kropp og sjel i å gjøre mennesker av figurene.

Film og Kino - 7 / 1989

Oslo

(Foto: Roger del Rio.)

Suriinam var et indisk paradys hvor alle var vennlige mot hverandre, en slags Edens hage med store vide grassletter. Til dette sted ville jeg ta med meg de mennesker jeg er glad i. I dag synes jeg mennesker samler seg for nye iatskilte grupper hvor man blir konformt. Jeg savner den tiden hvor cafeen var menneskers moteplass, på tvers av ideer. Nå er kafeer designet slik at man ikke føler samharighet lenger. Man skal bestille noe, bli ferdig med det og så skal man gå. Det er ikke meningen at man skal bli sittende. Alt er ren abstraksjon. Jeg savner de stedene hvor man kunne komme og gå som man ville, møte hverandre og lære av hverandre. Nå går hver gruppe mennesker til hvert sin sted, slik at man ikke finner hverandre. I München har jeg stort need på å skape en engelisk hage som opprinnelig var en gave fra en rik amerikaner. Når man kommer inn i hagen tror man knapt stae egne øyne. Menneskene der er veldig nær hverandre, de kan gå nakne omkring, bade i en elv, ta med sin egen mat og leve harmonisk og fritt. Dette stedet er en av grunnene til at jeg fremdeles er i München, men selv om vi fikk en 200-årskontrakt for stedet, er vi redd det kan oppløses, at den bayenske regjering skal ta dette fristedet fra oss. Hit kommer folk fra flere nasjonaliteter sammen. Jeg tror på framtiden når vi kan være med på å skape en sosial idé som går på tvers av grensene, og jeg er glad for den åpenheten som nå viser seg i Øst-Europa og Sovjet. Vi kan alle sammen bli en harmonisk del av naturen.

Hva er lykke?

Lykke kan bare finnes sammen med sin motsetning venod og tungsinn. De er som brer og søster, som godt og slett, som helse og sykdom. Jeg tror at vi i vår verden må lære oss å leve med polariseringer. Det kan

ikke finnes gode mennesker uten at det finnes onde. Lykke er for meg at du samses med et annet menneske kan dyrke slike idéer eller fantasier og til slutt kanskje komme fram til et svar. Mennesker må kanskje samses for å snakke med hverandre, ulike former for energi må få fri utstråling og kanaliseres ned til noe som er felles.

Hva er frihet?

Man kan si det på to måter. Tenker man for mye på seg selv, så er det farlig. Et ego alone kan aldri være fornyet. Egoet må finne noen, i det minste en grunn. Jasmin Loka, finner en familie hua kan dele seg selv med, og skape noe sammen med, uten nødvendigvis å forandre seg selv.

Frihet er på mange måter at man skal forsøke å være sikker på seg selv og det en tror på, men med en gang man er i en sosial sammenheng sammen med andre mennesker, må man lære seg å ta vare på de verdier som der finnes sted. Man skal bevare sin individualitet, men samtidig være klar over at en ikke er alone heri verden. Jeg vet at jeg lærer mer av å møte andre mennesker enn jeg lærer av å se på meg selv i speilet. Jeg beskriver gjerne frihet som en reise. Man bør hele tiden bevege seg og finne nye idéer i andre kulturer blant andre mennesker. Man må ikke gro fast i en gruppe som skaper konformitet. Da er en med på å spalte mennesker. Se Loka, på den nasjonalistiske bevegelsen som gror fram i Tyskland, som er farlig nettopp pga. sin konformitet. Og 68-bevegelsen var jo meget konform. De stod på og kjempet for sine idéer med all sin energi, men etter hvert som de etablerte seg ble de akkurat som dem de skulle kjempe imot.

Liker du å spille (være) en outsider, og samtidig ha den mening at en outsider li sammenet ikke burde eksistere?

Outsidere skulle finnes som grupper i samfunnet. Jeg liker ikke at man har en gruppe mennesker som er hjemløse, eller at man har et skjema for hvor enkelt gruppe. Man bør vandre fritt rundt i verden, slik jeg har valgt å vandre. Alle må se på verden som vårt felles hjem. Man bør kunne bli med seg med hverandre, komme å gå som man vil, bli mottatt som vens overrah, bli tilbudt et måltid, bli tilbudt en seng.

Man bør ikke gå rundt og synes synd på folk. Man kjøper seg ulfor ofte fri fra sin egen dårlige sansevittighet på den måten, uten at man tar hensyn til det menneskelige aspektet. Jeg lever fra dag til dag, og jeg kaller meg selv for en optimist for en dag. Døden er ikke nødvendigvis slutten, selv om jeg ikke tror på reinkarnasjon. Har man en trist eller dårlig dag så har den dagen forbli det. Det finnes gode og onde dager, og begge har en funksjon det ikke er meningen at vi skal bekjempe. Vi atresser oss ihjel for bekjempe noe det er meningen at vi skal lære av. Ta en dag av gangen, og met dagen slik skjebnen har bestemt ut den skal være. Man skal ikke forsøke å bekjempe depresjoner med piller o.l. Sykdom og depresjoner lærer vi også av. Vi må for all del ikke lyve for oss selv, da vil alt gå galt.

Ta det rolig, lev livet. Det er mitt beste råd. ■

«Rosalie på shopping i En storkonsumant av varer.»

Martin Asphaug:

-Bildene skal tale!

Foto: Roger Del Rio.

AV KALLE LÖCHEN

Martin Asphaug har fått sin spillefilmdebut i en alder av 39 år, akkompagnert av trampeklang fra en fullsatt sal ved filmfestivalen i Haugesund, strålende mottagelse i norsk presse og velferjent ros i underholdningsbransjens viktigste organ Variety.

Asphaug betegner seg selv som en selv-lært filmarbeider, med bakgrunn i Troadheim Filmklubb på slutten av 60-tallet, hvor han lærte seg å dyrke filmer med et særpregt visuelt språk, f.eks. japansk film, øst-europeisk film og amerikansk film. På 70-tallet var han lærer i Finnmark en periode og lærer ved en blinde-skole en periode. Han forflyttet seg senere da Jax Erik Düring skaffet ham en klippe-assistentjobb på sin film *Fabefotter* et manus av Erik Löchen. Fra den tid av var han fast bestemt på å bli i filmbransjen. Han fikk etter hvert engasjement i Infofilm, hvor han bl.a. redigerte oppdragsfilmer av ymse slag. Som han sier: «Hvert enkelt bilde kan i og for seg være kjedelig, men når de kombineres lærer man seg å skape

dramatisk flyt». Han skrev senere manus sammen med Jax Erik Düring og var ansvarlig for klipp i Dürings komedie *Deilig er fjorden*. Han sier at Düring var hans lærer, spesielt innenfor området klipp. Han skrev også manus til Per Børns barnefilm *Selmann*, men laste seg på den tiden for forsk til å ta på seg noe regioppdrag. Han ville lære seg faget gradvis, og kortfilmene *Bør*, *Stå* og *Hyl* betegner han som stude-veier i samarbeid med fotograf Philip Øgaard.

Nå henter Asphaug mye inspirasjon fra såkalt B-litteratur og tegneserier, fordi i sin oppbygging har mange foliostrikk med film slik han ser det. Hans debut *En håndfull tid* kan være begynnelsen på en strålende karriere for en ny norsk filmskaper, som allikevel understreker at han ikke føler seg freistet til å prøve lykken i Hollywood om sjansen skulle by seg. «I Hollywood har regissører blitt sittende og vente på sitt bestillrom i påvente av at noe skulle skjje, som han sier.

— — —
— Dag Alveberg har kommet med en rekke utspill den siste tiden som går på at det norske filmmiljøet er

navlebeskuende, at det norske filmmiljøet savner enere, at norske regissører for enhver pris må gjøre filmen olene og at middelmåkligheten har ødelagt filmmiljøet. Nå har du på en måte fulgt en av Alvebergs resepter, et skille mellom manusarbeider og regissør. Er du enig i uttalelsene hans?

(Ler)

— Det er Alveberg det, den kjeste sbendstikkere. Men det kan selvfølgelig være et gode å skille manus og regi. Uansett føler vel jeg at det tilvære redvondig for en regissør å gi i gjensom en annen manus manusfor påer måte å gjøre filmen til sin egen. Personlig har jeg ingen ting i mot at manusforfatteren leverer stoff jeg kan ha regi på. Men jeg har jo sansedeer jeg selv vil jobbe med, og da vil jeg også lage filmen selv, fordi det er den eneste gulrota i orden av et lang, kjedsommelig og ensomt arbeid.

Det norske filmmiljøet må kunne produsere et variert knippe filmer, personlige filmer på den ene siden og actionfilmer på den andre.

Steven Soderbergh:

Jeg er en filmskaper

Årets sensasjon ved den 42. internasjonale filmfestivalen i Cannes var utvilsomt Steven Soderberghs debutfilm *Sex, lies & videotape*, som fikk tildelt såvel Gullpalmen, som FIPRESCI-prisen (kritikerprisen), og prisen for beste mannlige hovedrolle (James Spader).

Foto: Roger Del Rio.

AV KALLE LOCHEN

Steven Soderbergh er 36 år gammel med sine røtter plantet i Baton Rouge, Louisiana hvor også *Sex, lies & videotape* er innspilt. Hans vektlagende nardiske navn stammer fra en svensk farfar som emigrerte til Amerika. Soderbergh var oppslukt i filmmediet som tenåringsproduserte en rekke filmer på 8 mm som han fremdeles er stolt av. Etter high school dro han til Los Angeles for å søke lykken, men sin første gjennombrudd fikk han først da hans lange musikkvideo 0012 LIVE for rockegruppa Yes ble nominert til Grammy Award i 1986. *Sex, lies & videotape* er det definitive gjennombrudd for Soderbergh som ganske sikkert ikke får problemer med sine nye planer som går på å bearbeide romanen *The last ship* av William Bradford Huft. Film & Kino traff Steven Soderbergh på en terrase i Cannes. Det var tydelig at arbeidet i Cannes var en svært opplevelse for dette store talentet som utvidelig blir sannsynligvis med størrelser som John Cassavetes, Robert Altman og Eric Rohmer.

Heer oppstod ideen til «Sex, lies & videotape», og hvordan ble filmen finansiert?

Jeg skrev manuset i januar 1988, og gav det til de to produsentene som til slutt skulle produsere filmen. Disse produsentene gikk så videre til RCA/Columbia Home Video for å sikre et forhåndsvalg av distribusjonsrettighetene i USA, mens Nancy Tenenbaum (executive producer)

forhandlet med Virgin om de uterimelige rettighetene. Dette skjedde på samme tid, og med disse avtalene i hånd hadde vi nok penger til å sette i gang produksjonen. Etter dette har produsentene stort sett latt meg klare meg selv. De sørget for å få pengene på papiret som skulle skaffe pengene.

Var det noen gang noe problem med det lille budsjettet på \$1,2 million?

— Nei, så hadde ikke behov for mer penger. Hadde vi hatt mer tror jeg filmen hadde blitt annerledes, og kanskje dårligere.

Hvordan holdt dere kostnadene nede?

— Enstor dollar kostnadene gikk med til å skaffe gode skuespillere. Jeg ville ha skikkelige gode skuespillere, og loles i ettertid at castingen var perfekt. Med det budsjettet vi hadde sier det seg selv at man ikke kan ha noen storstab eller mengder med statister. Vi måtte filme i få eksisterende locations, vi kunne ikke bygge noe selv. Såvel produsenten som jeg selv tok ut veldig lite løn, og filmens etterarbeid ble gjort av meg og en annen person. Det handler i virkeligheten om å bruke penger der det er viktig å bruke dem, som på gode skuespillere og en god fotograf. Det er ikke så vanskelig når man vet hva man har, man deler opp kaken og prioriterer der det er nødvendig. For meg er det viktigste at filmen kommer frem til lemmet.

Hvorfor titelen «Sex, lies & videotape»?

— Opprinnelig tenkte jeg meg det slik at

hvis du sparte Graham i filmen, som er veldig åpen og ærlig i sine uttalelser, om hva filmen handler om, så ville han si sex, løgner og videotape. Og når jeg tenker på Amerika, så tenker jeg på sex, løgner og videotape.

Du mener at dette er det amerikanske livet, eller måten å leve på?

— Ja, generelt sett er det slik at i Amerika blir vislagt sex, forfalt løgner og alle har en videospiller, så det ser ut som det dekker nesten alt.

Hvilke av karakterene i filmen er næst lik deg selv?

— De er alle meg på en måte. Filmen er mye meg delt inn i fire biter. Tidligere var jeg mer som ektemannen John, nå løler jeg meg som verken Graham, og jeg kan trygt si at de to kvinnene i filmen representerer deler av meg selv.

Oppfatter du Graham som en voyeur?

— Pr. definisjon tror jeg at han er det, i og med at han ønsker å kikke på situasjoner uten å være deltagende. Men årsakene til dette føler jeg skiller seg fra voyeur-begrepet. Graham har lakkert seg i seg selv, og kan ikke reagere spontant til en annen person. Derfor må han på en måte dokumentere sitt møte med en annen person, for senere i ensomhet kunne iakttatte dette og få utløp for sin følelsesmessige respons. Han har et alvorlig følelsesmessig handikap, og derfor den eneste måten hanklarer å takle dette på.

Hva er vel også en løgner?

— Ja, hvorfor seg selv i første rekke fordi

Film og Kino - 4 / 1989

Oslo

Foto: Roger Del Rio.

Massimo Troisi

Massimo Troisi er et nytt stort navn i italiensk film som nå introduseres i Entree Scales film *Splendor*, og som vil dukke opp igjen med Marcello Mastroianni i neste film av Scala, *Che ora è?* (Hva er klokka?). Massimo Troisi er en 36 år gammel napolitaner med sterke følelser for de kjærlige og beagivne uttrykkene i film. Hans napolitaanske dialekt og diksjon er utprøvet i *Splendor*.

— Det var Scala selv som ønsket å gjøre nye figurer mer enn, delvis på bakgrunn av mine tidligere skuespiller som komisk figurer i italiensk film. Jeg vil legge min personlighet inn i karakteren, og kanskje er rett opp min dialekt med på å gjøre rollen komisk. Massimo Troisi spiller i *Splendor* rollen som kinomaskinisten Luigi, som også er en loggiver til rentuslast. Han har så lært seg de enkelte prinsippene for å beherske klatromaskinene, men innrømmer at han aldri har sett en hel film fra maskinrommet.

— Jeg opplever meg selv som en følsom og impulsiv skuespiller. Jeg tilhører ikke noen Method Acting-skole som Dustin Hoffmann og Robert De Niro, som gjerne forteller seg til rollen ett år i forveien.

Troisi sier at han er bekymret for kinomans framtid, men at han føler seg mindre engasjert i problematikken enn Ettore Scala.

— Scala tilhører en annen generasjon som kom inn i filmens verden mens filmen ennå var ung, og har vokst opp og opplevde filmens gullalder.

Ved siden av å være skuespiller så har Troisi også erfaring som filmskaper og manusforfatter.

— For meg er film å betrakte som noe man skal være nysgjerrig på, noe man hele tiden skal forsøke å forstå. Film er igjen det beste midlet å uttrykke seg på uten at man trenger å være ekspert.

— Med film er det mitt største ønske å kunne overføre ekte, sanne følelser til publikum. Det viktigere er å kunne nå publikum og gi dem følelsen av at de har de på kino. Publikum har kommet til tross for å drømme, ikke for å bli robbet. Kinosen er publikums vei inn i paradiset.

Massimo Troisi, tror du på mirakler?

— Du tenker på slutten av *Splendor*, nei, jeg håper på miraklet.

■
K.L.

Textil Forum - april 1989

Oslo

★ Mio ★

Dermed er messen igjen samlet, hvis vi regner Oslo Fashion House med til hovedbolet. Og det er til og med gitt plass for nye utstillingsgrupper, emballasje og utstillingsdulker, prismeutstyr og edb, og ikke minst, stoffleverandører og småvarefirmaer. Vi synes i grunnen de var et pluss for messen, og de vi snakket med var fornøyd selv. Bijouteri-utstillerne var flere og flyttet opp fra underetasjen, likeså undertøy, nattøy og strøper. Til gjengjeld var galleriet nå blitt en del av damemotehallen, hvore en generelt

Den franske visningen på Mølla under Moieuken var et nytt visningsinnslag som trakk overlyst hus og ble svært positivt mottatt. Vi håper det ikke bare er et revolusjonært jubileumstiltak. (Foto: Roger del Rio)

ikke hadde gjort særlige endringer på standene og varepresentasjonene i forhold til tidligere år.

Mange husblinde utstillere fikk seg nok en brå oppvåkning når de så hvordan det kan gjøres hos kolleger i det nye tilbygget. Vi regner med at også de, og underetasjens utstillere, vil bli inspirert til å legge mer i å friste kjøpmenn på messebesøk. Vi savnet forresten herremotevisningen. Men trendvisning var det, og en egen visning arrangert av pelsutstillerne i underetasjen. La oss ikke glemme

Nye plagg i voksen damemote: kjeledresser og seleskjørt. Dressen er fra Stefanel, det foldelagte fløyelskjørtet med høyt liv og sefer fra Crash.

herremoten, som holdt stand på gammel plass, og var et livlig og trivelig sted å være.

Siden mye var annerledes på messen denne gang, med ny hall og omorganisering av utstillingsgrupper, og mye turbulens i

Contact

Roger Del Rio
3, rue des Myosotis
59000 Lile
France

Tél: +33 (0) 3 20 95 36 93

E-mail: rogerdelrio@freesurf.fr